

**DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA
ZESPOŁU SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH NR 3 W
KOŃSKICH**

I. WPROWADZENIE

Diagnoza zapotrzebowania Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich na wsparcie z Funduszy Europejskich, w tym ze środków programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 oraz Erasmus+.

Diagnoza została opracowana w oparciu o badanie ankietowe przeprowadzone z dyrekcją Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich, kadrami dydaktyczną oraz uczniami i rodzicami w/w placówki w okresie I –VI 2023 r. Badanie przeprowadzono wśród uczniów Technikum (213 uczniów: 111 K i 102 M), co stanowi 53% uczniów uczących się w zawodach technik ekonomista, technik rachunkowości, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik organizacji turystyki, technik żywienia i usług gastronomicznych. Badaniem objęta była także grupa nauczycieli ucząca w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 3 (33 nauczycieli: 24 K i 9M). W grupie respondentów znaleźli się również rodzice uczniów technikum (170), którzy informacje zwrotne dotyczące zapotrzebowania i oczekiwań wobec szkoły, przekazywali na zebraniach z rodzicami oraz podczas indywidualnych rozmów z wychowawcami. Wyniki diagnozy potrzeb obejmują zestawienie ilościowe i jakościowe przeprowadzonego badania i analizy.

W ramach diagnozy zapotrzebowania Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich zdefiniowano grupę docelową objętą planowanym wsparciem. Przedstawiono aktualną sytuację grupy docelowej oraz problemy, które dzięki wsparciu projektowemu można rozwiązać. Diagnoza obejmuje zdefiniowane cele, zakres diagnozy oraz zapotrzebowanie na różne formy aktywności i rozwoju w sferze edukacji i kształcenia uczniów oraz kadry dydaktycznej. Punktem wyjścia dla planowanych działań jest opis zrealizowanych zajęć dodatkowych i programów wyrównawczych w latach ubiegłych, a finansowanych ze środków unijnych.

Istotnym elementem tworzonej diagnozy jest przeprowadzona w Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich inwentaryzacja posiadanej bazy dydaktycznej i sportowej szkoły, w tym wyposażenia pracowni do nauki poszczególnych przedmiotów w sprzęt i pomoce naukowe. Uzupełnieniem tej części diagnozy jest analiza potrzeb szkoły w zakresie sprzętu, programów wspomagających naukę i rozwój ucznia oraz dodatkowych nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

Ostatni rozdział diagnozy został zebrany w postaci wniosków i rekomendacji, obejmujących zdefiniowane na podstawie wyników badań potrzeby wsparcia oraz wnioski dotyczące sposobu i zakresu wsparcia, służące rozwiązaniu problemów grupy docelowej.

II. METODOLOGIA

1. OPIS

a) Położenie geograficzne szkoły.

Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich jest szkołą ponadpodstawową w powiecie koneckim. Szkoła mieści się w dwóch budynkach przy ulicy Piłsudskiego 68 w Końskich. Szkoła posiada korzystną lokalizację w ścisłym centrum miasta.

b) Opis bazy dydaktycznej szkoły.

Siedzibą szkoły są dwa budynki o łącznej powierzchni 1400 m² z dużym zapleczem dydaktycznym. W budynkach szkoły mieści się 23 sale i pracownie lekcyjne, pokój nauczycielski, biblioteka z centrum multimedialnym, magazynek sprzętu dydaktycznego, pomieszczenia administracyjne, gabinety: pielęgniarki szkolnej i pedagoga szkolnego, boiska sportowe asfaltowe, toalety, korytarze, archiwum, pomieszczenie woźnej i konserwatora, sekretariat, gabinet dyrektorów, a także pomieszczenia księgowości. Szkoła nie posiada sali gimnastycznej, w związku z powyższym korzysta z wynajmu hali sportowej.

W szkole znajduje się 8 pracowni informatycznych, w tym 2 mobilne. Kolejnym elementem bazy dydaktycznej jest biblioteka szkolna. Do dyspozycji nauczycieli i uczniów jest bogaty, corocznie uzupełniany księgozbiór.

Szkoła kształci w następujących kierunkach:

- technik ekonomista
- technik rachunkowości
- technik handlowiec
- technik żywienia i usług gastronomicznych
- technik hotelarstwa
- technik organizacji turystyki
- technik informatyk
- technik teleinformatyk

Szkoła jest organizatorem i współorganizatorem wielu imprez zarówno o charakterze sportowym, przedmiotowym, jak i patriotycznym.

c) Charakterystyka uczniów szkoły.

W roku szkolnym 2022/2023 w ZSP nr 3 w Końskich naukę rozpoczęło 424 uczniów, w tym 234 dziewcząt. Jest to grupa dość zróżnicowana pod względem kulturowym, ekonomicznym, światopoglądowym. Przeważająca część uczniów, ok. 70%, pochodzi

z obszarów wiejskich (68% kobiet i 71% mężczyzn), co wiąże się z poświęcaniem czasu na codzienne dojazdy a tym samym ograniczenie czasu na przygotowywanie się do zajęć.

Niewielu uczniów ZSP nr 3 mieszka w bursie szkolnej.

Uczniowie pochodzący z Końskich mają o wiele więcej czasu wolnego czasu na uprawianie sportu, rozwijanie swoich pasji i zainteresowań.

Nabór uczniów do ZSP nr 3 jest oparty na systemie punktowym. Szkoła biorąc pod uwagę zainteresowania uczniów, a także funkcje które przede wszystkim ma spełniać, czyli edukować i wychowywać, dokłada wszelkich starań, by rozwijać w uczniach kreatywność, umiejętność samodzielnego, analitycznego myślenia, a także umiejętności praktyczne, przygotowujące do wykonywania określonych zawodów. Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich umiejętności nie tylko z zakresu wiodących przedmiotów, ale również z innych dziedzin. Dzięki wszelkiego rodzaju spotkaniom, lekcjom otwartym, prezentacjom, czy wymianom międzynarodowym, uczniowie naszej szkoły zdobywają wiedzę nie tylko teoretyczną. Poznają zagadnienia obyczajowe i kulturowe rówieśników z innych krajów Europy, niejednokrotnie nawiązując przyjaźnie i relacje koleżeńskie, dzięki którym nabywają nowe doświadczenia, uczą się, czym jest tolerancja, empatia i koleżeństwo. Podczas praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus+ poznają specyfikę pracy na rynku europejskim. Reasumując, uczniowie naszej szkoły w oparciu o posiadaną bazę dydaktyczną mają możliwość rozwijania swoich umiejętności, kierunkowania i uszczegóławiania gromadzonej wiedzy, niezbędnej do praktycznego wykonywania zawodu, a także doskonalenia umiejętności interpersonalnych.

d) Krótka charakterystyka kadry pedagogicznej.

Grono pedagogiczne stanowi wykwalifikowana kadra nauczycieli, często posiadająca pełne studia w zakresie kilku przedmiotów, lub studia podyplomowe dające uprawnienie do nauki drugiego przedmiotu w szkole ponadpodstawowej. W ZSP nr 3 w Końskich zatrudnionych jest 47 nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, teoretycznych zawodowych oraz praktycznych, tj. 34 K i 13 M, w tym 33 nauczycieli dyplomowanych (25 K, 8 M), 6 mianowanych (4 K, 2 M), 8 początkujących (5 K, 3 M).

Renoma szkoły i wytyczone cele są kwestią priorytetową, dlatego też stawiamy bardzo wysoko poprzeczkę naszej kadrze pedagogicznej. Poziom edukacji i przygotowanie do samodzielnego wykonywania zawodu jest ściśle powiązane z poziomem wykształcenia, zdolnościami pedagogicznymi i interpersonalnymi naszych nauczycieli. W związku z tym w naszej placówce pracują osoby o wysokiej kulturze osobistej i wszechstronnym

wykształceniu. Kadre cechuje empatia, doskonale rozwinięte zdolności interpersonalne, ambicja, poświęcenie dla pracy i branie czynnego udziału w edukacji młodzieży. Szkoła popierając wszelkie dążenia do pogłębiania wiedzy swoich pracowników motywuje ich poprzez program szkoleniowy, dofinansowania do studiów podyplomowych czy organizowanie kursów specjalistycznych, a także rad pedagogicznych mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu szeroko pojętej socjologii, pedagogiki i psychologii.

2. Charakterystyka środowiska i uwarunkowań społecznych.

a) Prognoza demograficzna

Liczba ludności powiatu koneckiego systematycznie maleje, co ma wpływ na zmniejszającą się liczbę uczniów w szkole.

3. Doświadczenie w realizacji projektów unijnych.

W ramach projektów unijnych w ZSP nr 3 realizowanych było wiele zajęć dzięki którym zarówno uczniowie jak i nauczyciele pogłębiali swoją wiedzę, rozwijali zainteresowania, odbywali zagraniczne praktyki zawodowe, a szkoła wzbogaciła się o liczne pomoce dydaktyczne.

4. Zdefiniowanie celów i zakresu diagnozy zapotrzebowania na wsparcie

Celem diagnozy jest dostarczenie kompleksowej wiedzy na temat potrzeb edukacyjnych i rozwojowych uczniów, kadry dydaktycznej, rodziców i opiekunów prawnych uczniów oraz samej szkoły jako placówki edukacyjnej. Diagnoza służy optymalnemu zaplanowaniu działań w przyszłych projektach edukacyjnych szkoły w odniesieniu do posiadanych zasobów, zdefiniowanych problemów grupy docelowej oraz wskazanych zajęć o charakterze wyrównawczym i dodatkowym. Proces profesjonalizacji pracy z uczniem wymaga indywidualnego podejścia do każdego ucznia, w tym do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z niepełnosprawnościami lub zaburzeniami rozwoju.

Celem szkoły jest rozwinięcie u uczniów kompetencji zawodowych ukierunkowanych na przygotowanie do wymogów regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem kluczowych branż regionu oraz rozwinięcie kompetencji zawodowych u nauczycieli przedmiotów zawodowych. Szkoła kładzie nacisk na rozwijanie praktycznych umiejętności wykorzystywania

nowoczesnych narzędzi ICT w procesie uczenia się, planowanie własnej kariery zawodowej, wzrost postaw przedsiębiorczych.

Placówka będzie podnosić atrakcyjność i jakość swojej oferty edukacyjnej poprzez realizowanie zajęć pozalekcyjnych, oferowanie dodatkowych kursów i szkoleń dla swoich uczniów, umożliwienie im odbycia staży uczniowskich u pracodawców oraz zawodowych praktyk i staży zagranicznych. Działania te sprawią, iż zmniejszy się dysproporcja w osiągnięciach uczniów w trakcie procesu kształcenia. Uczniowie z terenów wiejskich zdobędą dodatkowe kompetencje i kwalifikacje zawodowe dzięki czemu zwiększy się ich atrakcyjność zawodowa na rynku pracy.

Działania objęte programem rozwojowym:

- a) doradztwo edukacyjno-zawodowe obejmujące spotkania z trenerem personalnym, doradcą zawodowym oraz warsztaty dotyczące planowania ścieżki kariery zawodowej.
- b) pomoc uczniom w tworzeniu własnego warsztatu pracy intelektualnej oraz pełnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.
- c) wspomaganie ucznia w rozwoju poprzez wsparcie pedagogiczne, psychologiczne oraz socjalne, w tym stypendia unijne.
- d) dodatkowe zajęcia z zakresu kształtowania postaw antydyskryminacyjnych.
- e) dodatkowe zajęcia wyrównawcze służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia.
- f) dodatkowe zajęcia przygotowujące uczniów do zewnętrznych egzaminów zawodowych oraz maturalnych.
- g) wdrożenie innowacyjnych metod nauczania w środowisku wirtualnym z wykorzystaniem platformy edukacyjnej e-learning, odznaczających się wyższą skutecznością niż metody tradycyjne, z uwzględnieniem narzędzi ICT w obszarze nauki języków obcych, matematyki, biologii, fizyki, chemii, geografii, edukacji prawnej oraz przedsiębiorczości.
- h) dodatkowe zajęcia z rozwijające umiejętności podstawowe i przekrojowe niezbędne na rynku pracy.
- i) udział uczniów szkoły w kursach i szkoleniach zawodowych pożądanym na rynku pracy (w tym m.in. programowania, grafiki komputerowej, druku 3D, ECDL, kelner, barista, obsługa kasy fiskalnej, kurs carvingu, kurs rachunkowości, kurs obsługi magazynowej, animator czasu wolnego, pilotaż wycieczek, kurs obsługi gościa targowo-kongresowego).

- j) współpraca szkoły z pracodawcami służąca podniesieniu kwalifikacji zawodowych poprzez odbycie przez uczniów praktyk i staży uczniowskich obejmujących praktyczną naukę zawodu.
- k) współpraca szkoły z pracodawcami zagranicznymi w celu odbycia zawodowych praktyk i staży na rynku europejskim.
- l) zajęcia laboratoryjne i warsztatowe, wykłady, seminaria oraz konferencje organizowane we współpracy z wyższymi uczelniami, m. in. Politechnika Świętokrzyska w Kielcach, Akademia Nauk Stosowanych w Kielcach.
- m) wizyty studyjne w firmach, których profil działania odpowiada kierunkom kształcenia oraz na targach branżowych.
- n) doposażenie pracowni w niezbędny sprzęt do realizacji zajęć pozalekcyjnych oraz na poszczególnych kierunkach kształcenia.
- o) kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące dla uczniów w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem.
- p) kursy kwalifikacyjne, szkolenia doskonalące oraz studia podyplomowe dla nauczycieli, w tym przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawodów wprowadzonych w efekcie modernizacji oferty kształcenia zawodowego albo tworzenia nowych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli kształcenia zawodowego.

III. OPIS PROCEDURY DIAGNOZY POTRZEB OBEJMUJĄCY WYKORZYSTANE METODY BADAŃ I ZASTOSOWANE NARZĘDZIA BADAWCZE

Diagnozę przeprowadzono w oparciu o wykorzystanie następujących metod badawczych:

- a) analiza danych zastanych,
- b) wywiady przeprowadzone z dyrekcją i kadrą dydaktyczną szkoły,
- c) zebrane opinie uczniów i rodziców ZSP nr 3,
- d) ankiety SELFIE

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE ROZWOJOWE

Analiza materiału badawczego służy ustaleniu hierarchii potrzeb rozwojowych Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich, w zakresie zewnętrznego (dodatkowego) wsparcia. Diagnoza wykazała potrzeby w zakresie rozszerzenia oferty ww. placówki o dodatkowe zajęcia służące lepszemu przygotowaniu uczniów do poruszania się na rynku pracy, w obszarach obejmujących m.in.:

- kształtowanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, rozbudzenie kreatywności i innowacyjności – 151 uczniów (81 K, 70 M),
- rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, wsparcie pedagogiczne i psychologiczne – 129 uczniów (72 K, 57 M),
- zorganizowania innowacyjnych praktyk zagranicznych – 180 uczniów (96 K, 84 M),
- zorganizowanie płatnych staży zawodowych - 192 uczniów (101 K, 91 M),

Diagnoza wskazuje na potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w obszarach obejmujących m.in.:

- stosowania metod pracy oraz form organizacyjnych procesu nauczania sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw/umiejętności oraz kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy – 27 nauczycieli (21 K, 6 M),
- stosowania aktywizujących metod pracy z uczniem opartych na metodzie badawczej i doświadczalnej – 29 nauczycieli (23 K, 6 M),
- korzystania z narzędzi TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne) w nauczaniu przedmiotowym – 31 nauczycieli (24 K, 7 M),
- indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 33 nauczycieli (24 K, 9 M)

Diagnoza zawiera analizę w zakresie potrzeb Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3 w Końskich na niezbędne wyposażenie w pomoce dydaktyczne, w tym:

- wyposażenie pracowni przedmiotowych i zawodowych w sprzęt niezbędny do realizacji dodatkowych zajęć pozalekcyjnych (tablice multimedialne, projektory, specjalistyczne oprogramowanie komputerowe) – 30 nauczycieli (22 K, 8 M), 189 uczniów (99 K, 90 M)
- pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK (technologie informacyjno – komunikacyjne) niezbędne do realizacji programów nauczania – 27 nauczycieli (20 K, 7 M), 180 uczniów (91 K, 89 M)
- doposażenie pracowni w niezbędne wyposażenie dla konkretnych kierunków kształcenia (pracownia informatyczna, ekonomiczna, turystyczna, hotelarska, gastronomiczna) – 15 nauczycieli przedmiotów zawodowych (11 K, 4 M), 200 uczniów (101 K, 99 M)

Uczniowie i nauczyciele oceniając wyposażenie niezbędne do realizacji zajęć zawodowych, w znacznej mierze stwierdzili braki w doposażeniu pracowni – 100% nauczycieli przedmiotów

zawodowych i 94% uczniów. Według respondentów należy zakupić min. sprzęt umożliwiający dobre przygotowanie do kwalifikacji zawodowych w technikum informatycznym. Wynika to przede wszystkim z szybkiego „starzenia” się sprzętów komputerowych oraz zmieniających się wymagań egzaminacyjnych.

Nauczyciele wskazali na następujące bariery w realizacji powyższych potrzeb:

- brak chęci doksztalcania – 14 nauczycieli (10 K, 4 M)
- brak czasu – 23 nauczycieli (20 K, 3 M)
- brak środków finansowych – 30 nauczycieli (24 K, 6 M)
- brak ciekawych ofert szkoleń – 10 nauczycieli (7 k, 3M)

Natomiast uczniowie wskazali następujące bariery:

- brak możliwości dojazdu – 112 uczniów (61 K, 51 M)
- brak czasu – 160 uczniów (82 K, 78 M)
- brak ciekawej oferty zajęć, kursów – 87 uczniów (48 K, 39 M)
- brak chęci zdobywania dodatkowych umiejętności – 110 uczniów (54 K, 56 M)

Powyższa analiza została poprzedzona analizą narzędzi badawczych, narzędzia SELFIE oraz analizą wyników inwentaryzacji posiadanego przez szkoły wyposażenia.

V.PODSUMOWANIE

Po dokonaniu diagnozy należy stwierdzić:

1. Istnieje potrzeba zorganizowania dodatkowych zajęć podnoszących kompetencje kluczowe uczniów i nauczycieli, co przyczyni się do poprawy jakości edukacji i zwiększenia sukcesu uczniów. Uczniowie będą mieć większą szansę rozwijać swoje umiejętności, które są istotne dla ich przyszłości. Nauczyciele będą lepiej przygotowani do sprostania wymaganiom dzisiejszego świata.
2. Istnieje potrzeba płatnych staży, które dają możliwość wartościowego rozwinięcia umiejętności i poznania praktycznego aspektu swojej dziedziny zawodowej, doświadczenia zawodowego oraz umożliwiają zdobycia dodatkowego dochodu na czas trwania stażu.
3. Istnieje potrzeba pozyskania środków finansowych na unowocześnienie i wzbogacenie infrastruktury szkolnej realizowana poprzez różne metody tj. rządowe programy edukacyjne, środki unijne, dotacje, współpracę z lokalnymi pracodawcami.

Współczesna szkoła funkcjonuje w realiach wolnorynkowych – wymaga zatem, aby oferta edukacyjna była dostosowana do potrzeb, wedle zasady „popyt określa podaż”. Musi więc uwzględniać uwarunkowania rynku pracy, by nie generować kolejnych osób bezrobotnych. Postępujący niż demograficzny jest dla szkół poważnym problemem i wyzwaniem. Wymaga innowacyjnych rozwiązań i ciągłego rozwoju placówki, aby być konkurencyjnym na lokalnym rynku pracy.

DYREKTOR
Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 3

mgr Beata Fidor

STAROSTA
Grzegorz Piec